

2018

Op weg naar transparante en duurzame ketens

Jaarverslag Duurzame Handel
Resultaten en voortgang

INHOUD

2	Voorwoord
3	Samenvatting
4	Over Superunie
5	Risicomanagement
6	Focusgebieden
13	Realisatiegebieden
17	Gezondheid en biologisch
19	Samenwerkingen
22	Tot slot

Klik op een hoofdstuk om direct te navigeren. Het logo van Superunie navigeert terug naar de inhoudsopgave.

De wereld staat voor grote uitdagingen op het gebied van klimaat, voedselvoorziening, circulariteit en sociale gelijkheid. Deze onderwerpen staan in toenemende mate op de politieke en maatschappelijke agenda. De urgentie wordt sterker gevoeld dan ooit. Zo verscheen in 2018 de landbouwvisie van minister Schouten gericht op kringlooplandbouw, werden de hoofdlijnen voor een Nederlands Klimaatakkoord opgesteld en werd op Europees niveau ingestemd met een verbod op single use plastics. Ook bij Superunie staan deze uitdagingen hoog op de agenda. Middels dit jaarverslag Duurzame Handel 2018 informeren wij u over onze inspanningen en voortgang bij het transparanter en duurzamer maken van onze ketens.

Onze ketenverantwoordelijkheid

Superunie heeft als inkooporganisatie een unieke positie in de voedselketen. Een positie waarin wij het verschil willen maken voor maatschappij, milieu en onze leden. 2018 was daarbij een belangrijk jaar. De overname van Bio+ toont onze ambitie om ons biologisch assortiment uit te breiden. De pilot van Hamletz® - een vernieuwend varkensvleesconcept - toont aan dat wij kijken naar kansen om ons assortiment te verduurzamen. Datzelfde geldt voor de snelle groei van het aantal 'On the way to Planet Proof' gecertificeerde producten in ons AGF-assortiment. Bovendien benadrukt de ondertekening van het IMVO Convenant Voedingsmiddelen onze jarenlange inspanningen om vanuit onze positie in de keten de problematiek rondom leef-, arbeidsomstandigheden en milieu aan te pakken, in samenwerking met andere partijen in de keten.

Inzicht als sleutelrol

Het is onze ambitie om nu en in de toekomst verzekerd te zijn van goede producten tegen de juiste voorwaarden. Daarbij willen wij slim werken aan onze ketenverantwoordelijkheid door inzicht te krijgen in knelpunten en verbeteringen. Data-intelligentie speelt hierbij een steeds belangrijkere rol.

Dit jaar lanceerden wij ons Business Intelligence systeem adam en verzamelden wij meer data over de samenstelling, herkomst en verpakkingen van onze producten. In gezamenlijkheid met onze leveranciers kunnen we daardoor verkennen waar en welke verbeteringen mogelijk zijn. Inzicht en samenwerking vormen volgens ons dan ook de sleutel naar transparante en duurzame ketens.

Dick Roozen - Algemeen Directeur Superunie

FOCUS		2016	2017	2018	2019	2020	Belangrijkste doelstelling
	Varken			70%		100%	In 2020 is 100% van ons verwerkte varkensvlees verduurzaamd volgens criteria van 'Varken van Morgen', Beter Leven Keurmerk of vergelijkbaar. In 2020 is 100% van ons verwerkte kippenvlees verduurzaamd volgens criteria van 'Kip van Morgen', Beter Leven Keurmerk of vergelijkbaar. In 2018 is 50% van ons AGF-assortiment uit Europese laag risicolanden gecertificeerd volgens PlanetProof of gelijkwaardig. In 2025 hebben we 20% minder verpakkingsmateriaal en is 95% van het verpakkingsmateriaal recyclebaar.
	Kip			60%		100%	
	AGF		36%	60%		*	
	Verpakkingen			Start		*	
REALISATIE		2016	2017	2018	2019	2020	Belangrijkste doelstelling
	Zuivel			✓			In 2018 zijn al onze leveranciers van verse en houdbare zuivelproducten aangesloten bij een erkend verduurzamingsprogramma. In 2020 is 100% van de gebruikte soja in dierlijke ketens RTRS gecertificeerd volgens het Mass Balance principe. In 2020 is 100% van producten met palmolie RSPO gecertificeerd volgens het Segregated principe. In 2020 is 30% van onze vruchtensappen duurzaam gecertificeerd. In 2020 heeft 100% van onze leveringen een minimale dropgrootte van 15 palletplaatsen.
	Soja			N.B.		100%	
	Palmolie	23%	29% (gecorrigeerd)	30%		100%	
	Vruchtensappen			Start		30%	
	Transport	<50%	50%	65%		100%	
MONITORING		2016	2017	2018	2019	2020	Belangrijkste doelstelling
	Cacao	99%	100%	✓		100%	In 2020 is 100% van onze cacaohoudende producten duurzaam gecertificeerd volgens criteria van UTZ of een vergelijkbaar keurmerk. In 2020 is 100% van onze verse vis MSC of ASC gecertificeerd. In 2020 is 50% van de producten met >5% hazelnoot duurzaam gecertificeerd volgens UTZ of een gelijkwaardig keurmerk. In 2020 is 100% van ons koffie- en thee assortiment Klimaatneutraal Gegarandeerd.
	Vis	73%	87%	91%		100%	
	Hazelnoten		68%	✓		50%	
	Koffie & Thee	0%	100%	✓		100%	

13
leden

29%
marktaandeel

1.700
winkels

62.500
artikelen

91 fte

€ 6,8
miljard
inkoopwaarde

Superunie als coöperatie

Superunie is een coöperatie. Dit betekent dat de 13 retailorganisaties die wij vertegenwoordigen tegelijkertijd eigenaar en lid zijn. Alle leden betalen jaarlijks contributie, waarvan de kosten van Superunie betaald worden. Superunie kent geen omzet en winst.

Superunie & duurzaamheid: missie, visie en ambitie

Superunie werkt actief aan veilige, transparante en duurzame productieketens en wil hierin blijvend voorop lopen. We willen weten waar onze producten gemaakt zijn, door wie en onder welke omstandigheden. Hierbij staan ketentransparantie en ketenmanagement centraal. Dit doen wij in nauw samenspel met onze leden en leveranciers.

Beleid Duurzame Handel

In 2015 hebben wij in samenwerking met onze leden een vijfjarenplan Duurzame Handel vastgesteld. In ons beleid richten we ons op dat deel van de keten waarvoor Superunie verantwoordelijk is. Dit begint bij de inkoop van grondstoffen en producten bij onze leveranciers. Daarnaast zijn we verantwoordelijk voor de verpakkingen van onze producten en een deel van het transport naar onze leden. De communicatie naar de consument is primair het domein van de leden.

Ons doel is om te komen tot transparantere en duurzamere ketens. Alle keuzes die wij met betrekking tot verduurzaming maken, dragen bij aan dit doel. We realiseren ons dat we niet alle producten tegelijkertijd kunnen verduurzamen. Daarom maken we onderscheid tussen focusgebieden, realisatiegebieden en monitoringsgebieden. De voortgang wordt periodiek besproken in de Stuurgroep Duurzame Handel, bestaande uit de algemeen directeur van Superunie en directieleden van vier van onze leden.

RISICOMANAGEMENT SOCIAAL & MILIEU

Gedragscode Duurzame Handel

Als wereldwijde ketenspeler met leveranciers in circa 70 landen streeft Superunie naar Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Wij hebben daarom een Gedragscode Duurzame Handel opgesteld, met minimeisen die wij aan onze leveranciers stellen op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en het milieu.

Deze gedragscode¹ is gebaseerd op internationaal erkende normen. Wij verwachten van al onze leveranciers, dat zij de normen in de gedragscode respecteren, waarbij zij er ook op moeten toezien dat eigen toeleveranciers deze verplichtingen naleven. Wij monitoren of onze leveranciers voldoen aan onze eisen. Momenteel beschikt 72% van de productielocaties die in hoog risicolanden liggen (voor AGF producten inclusief laag risicolanden) over een aantoonbaar geldig bewijs volgens een van de door Superunie geaccepteerde sociale standaarden.

Wij worden direct geïnformeerd bij constatering van non-conformiteiten in auditrapporten op het gebied van kinderarbeid, gedwongen arbeid, arbeidscontracten en lonen. Het is onze prioriteit te zorgen dat ook de overige leveranciers aan de eisen gaan voldoen.

IMVO Convenant Voedingsmiddelen

Als leef- of arbeidsomstandigheden en milieu niet voldoen aan onze standaard heeft dat vaak meerdere oorzaken. Een individueel bedrijf heeft niet altijd genoeg invloed om daar verbetering in te kunnen brengen. Daarom heeft Superunie met een brede coalitie in 2018 het IMVO Convenant Voedingsmiddelen ondertekend.

In dit Convenant is afgesproken dat we het niveau van leefbaar loon in een specifieke keten gaan vaststellen en onderzoeken hoe we samen kunnen zorgen dat dit loon ook wordt uitbetaald. Als eerste stap is gekozen voor de bananenketen, met de intentie om deze systematiek verder uit te rollen en toe te passen in andere ketens.

Verder is in het convenant afgesproken om risicomanagement waar nodig te verbeteren en hierover transparantie te bieden naar belanghebbenden. Denk daarbij aan het bieden van inzicht in welke voedselketens prioriteit hebben voor Superunie, wat wij eraan doen om deze ketens te verbeteren en wat de resultaten hiervan zijn.

1) <https://www.superunie.nl/superunie/gedragscode/>

FOCUSGEBIEDEN

Superunie

7
6

Varken: focus in 2019 op verwerkt vlees

Resultaten en uitdagingen

Sinds 2017 heeft 100% van ons verse varkensvlees en vleeswaren – in totaal zo’n 22 miljoen kilo per jaar - het ‘Varken van Morgen’ of Beter Leven Keurmerk. Wij zijn continu op zoek naar kansen om verdere verbetering door te voeren. In 2018 is Superunie gestart met een pilot in 60 winkels van haar leden om het Hamletz® concept te testen bij de consument, zoals uitgelicht op de volgende pagina.

Onze focus ligt aankomend jaar op verwerkt varkensvlees. In 2020 moet namelijk ook ons verwerkte varkensvlees zijn verduurzaamd volgens ‘Varken van Morgen’, Beter Leven Keurmerk of gelijkwaardig. Jaarlijks zit er in onze producten zo’n 4,9 miljoen kilo varkensvlees verwerkt. Denk daarbij aan pizza’s, saucijzenbroodjes, maaltijdsalades en kant-en-klaar maaltijden. Het verduurzamen van deze categorie is zeer uitdagend gezien de verscheidenheid aan producten en het aantal leveranciers. Momenteel werken we samen met onze directe leveranciers hard aan de optimale verwaarding van het varken en de beschikbaarheid. Met deze stappen kunnen we ook het verwerkte vlees duurzamer maken.

In 2018 was 70% van het verwerkt varkensvlees in ons assortiment verduurzaamd volgens criteria van ‘Varken van Morgen’, Beter Leven Keurmerk of vergelijkbaar. In 2020 moet dit 100% zijn.

2017

2018

2019

2020

Doelstellingen

Varken

70%

100%

In 2020 is 100% van ons verwerkte varkensvlees verduurzaamd volgens criteria van Varken van Morgen’, Beter Leven Keurmerk of vergelijkbaar.

Pilot met Hamletz® varkensvlees

Hamletz® is een nieuw merk duurzaam varkensvlees van een Nederlands varkensras, met diervriendelijke huisvesting en een energie neutrale bedrijfsvoering. Hamletz® heeft een zeer lage CO₂ footprint en draagt als enige in Nederland het 'twee sterren Beter Leven Keurmerk'. De varkens worden gevoerd met in Nederland geteeld Lupine, in plaats van voer op basis van soja.

De ondernemers achter Hamletz®, Annechien en Menno ten Have Mellema en hun kinderen, hebben een varkensboerderij, een akkerbouwbedrijf en een biogasinstallatie in het Groningse Beerta. Hiermee laten de ondernemers een mooi voorbeeld van kringlooplandbouw zien.

De Dierenbescherming werkt actief mee aan de introductie van Hamletz® op de Nederlandse markt.

Kip: stappen in verduurzaming verwerkt kippenvlees

Resultaten en uitdagingen

'Kip van Morgen'

Vóór 2018 was al ons verse kippenvlees – jaarlijks ruim 20 miljoen kilo – verduurzaamd volgens 'Kip van Morgen'. Daarom lag onze focus in 2018 op producten waar kippenvlees in verwerkt is. Denk bijvoorbeeld aan de maaltijdsalades, babyvoeding en ragouts. De verduurzaming van deze volumes kippenvlees is extra uitdagend omdat het (vaak in kleine hoeveelheden) in een groot aantal producten verwerkt is. Herhaaldelijk zijn daarbij vele leveranciers betrokken. In 2018 zijn we gestart met een inventarisatie van producten waarin kippenvlees is verwerkt. In 2018 ging dit om een totaalvolume van ruim 3 miljoen kilo. Momenteel zijn we in gesprek met leveranciers over de verduurzaming van de keten. In 2018 was 60% van het verwerkt kippenvlees in ons assortiment verduurzaamd volgens de opgestelde criteria, in 2020 moet dit 100% zijn.

Beter Leven

Onze ambitie is dat de vleeswaren van kip medio 2019 voldoen aan de criteria van 1 ster Beter Leven Keurmerk. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden voor de omschakeling naar 1 ster Beter Leven voor het verse kippenvlees. Hierbij voorzien wij onder meer uitdagingen in de beschikbare volumes. Voor onze leveranciers is de omschakeling naar Beter Leven namelijk niet altijd eenvoudig. Onze nadruk ligt dan ook op het verkennen van de markt naar beschikbare volumes, indien noodzakelijk internationaal.

Naast ons kipassortiment hebben we in 2018 het verse kalkoenvlees én de vleeswaren van kalkoen omgeschakeld naar 1 ster Beter Leven Keurmerk.

2017

2018

2019

2020

Kip

60%

100%

Start

Plan

Doelstellingen

In 2020 is 100% van ons verwerkte kippenvlees verduurzaamd volgens criteria van 'Kip van Morgen', Beter Leven Keurmerk of vergelijkbaar.

In 2019 is de haalbaarheid van 1 Ster BLK verse kip onderzocht en omgevormd tot een plan.

AGF: 60% On the way to PlanetProof - verder dan de doelstelling!

Resultaten en uitdagingen

On the way to PlanetProof

In 2017 behaalden we een resultaat van 36% *On the way to PlanetProof* (hierna: *PlanetProof*) voor de AGF producten waarvoor certificering mogelijk was. In de praktijk ging dit vooral om de Nederlands producten. Samen met onze leveranciers hebben wij in 2018 intensief gewerkt aan de uitbreiding van zowel Nederlands producten als producten uit Zuid-Europa, met name Spanje. Het resultaat: inmiddels is 60% van ons AGF volume – waarvoor certificering beschikbaar is – gecertificeerd. Hiermee hebben de doelstelling van 50% in 2018 ruimschoots gehaald. Deze mooie groei is onder andere te danken aan de flinke stijging in *PlanetProof* komkommers, paprika, bloemkool en prei. Bovendien hebben we nieuwe producten – zoals appels, peren en aardappelen – toegevoegd.

In Nederland is sprake van een sterke groei in het aanbod *PlanetProof*. Maar in Europa staat de omschakeling naar deze teeltwijze nog in de kinderschoenen. Hoewel de beschikbaarheid van vruchtgroenten uit Zuid-Spanje (zoals komkommer, paprika en tomaat) hard groeit, is het certificeringsschema voor in Zuid-Europa geteelde producten nog niet volledig. Zo zijn producten als citrus, meloenen en steenfruit nog niet certificeerbaar. Superunie en haar leveranciers zijn in gesprek met Stichting Milieukeur (SMK) met als doel deze producten zo snel mogelijk toe te voegen. Ook werken we met onze leveranciers en SMK samen om telers te motiveren om over te stappen op *PlanetProof*. Hierbij werkt SMK aan schema's voor nieuwe gebieden, waardoor wij ons aanbod *PlanetProof* jaarrond kunnen versterken. Een toelichting is te lezen op de volgende pagina.

Sustainability Initiative Fruit & Vegetable (SIFAV)

Het SIFAV streeft naar 100% duurzame import van AGF-producten uit hoog risicolanden buiten Europa. In 2017 behaalden we al een aandeel van 91% duurzame import; een grote stap ten opzichte van de 50% van 2016. Dit is onder andere bereikt door een groot deel van ons bananenassortiment alleen nog af te nemen van leveranciers met een Rainforest Alliance keurmerk.

2016

2017

2018

2019

2020

Doelstellingen

In 2018 is 50% van ons AGF-assortiment uit Europese laag risicolanden gecertificeerd volgens PlanetProof of gelijkwaardig.

100% tropische AGF-assortiment uit hoog risicolanden duurzaam gecertificeerd.

AGF

50%

36%

✓ 60%

100%

Vruchtgroenten in Spanje: On the way to PlanetProof

Superunie wil consumenten het hele jaar door duurzaam geteelde groenten en fruit aanbieden. Daarom werken we hard aan een groter Europees aanbod van *PlanetProof* geteelde producten. Als eerste retailorganisatie zijn we aan de slag gegaan met telers buiten Nederland, om zorg te dragen dat ook daar onze groenten en fruit duurzaam worden geproduceerd. We zien deze inspanning als onze verantwoordelijkheid en als investering in een langdurige relatie met onze leveranciers en hun telers.

Regelmatig bezoeken wij onze telers in de verschillende productiegebieden in Europa om de ervaringen en uitdagingen op het gebied van *PlanetProof* bij de bron te bespreken. De omschakeling van conventionele teelt naar *PlanetProof* teelt vergt voor hen een andere manier van werken en denken, op een andere wijze dan in Nederland. Een grote uitdaging is de omschakeling van kunstmatige bestrijdingsmiddelen naar biologische bestrijding van virussen en plagen.

Inmiddels telen diverse Spaanse telers van komkommer, paprika en aubergine volgens *PlanetProof* en zien zij dat het rendement en de kwaliteit van het product gelijk blijft of zelfs toeneemt. Voor courgette blijkt het lastig om te voldoen aan de criteria, vanwege een virus dat moeilijk te bestrijden is met de toegestane maatregelen binnen *PlanetProof*. We houden de ontwikkelingen in de gaten en zullen ons samen met de leveranciers inzetten om ook hier de stap naar *PlanetProof* te kunnen zetten.

Verpakkingen: minder, recyclebaar en hernieuwbaar

Enkele resultaten:	Minder	Recyclebaar	Hernieuwbaar
Deel visassortiment: 95% gerecycled PET		✓	
BBQ-assortiment: 100% gerecycled PET		✓	
Noten- en vruchtencups: 80% gerecycled PET		✓	
Noten in zak: 45% biobased folielaag			✓
Melkan plakken kaas: flexibele hersluitbare topfolie, 60% reductie kunststof	✓		

Mooie stap begin 2019

In 2019 zetten we een volgende concrete stap. We vervangen al onze champignonbakjes van PS-materiaal door 80% gerecycled PET. Door het toepassen van gerecycled PET zetten we een duurzame stap omdat we minder virgin materiaal nodig hebben. Bovendien wordt r-PET uitgesorteerd, om vervolgens weer hoogwaardig te worden gerecycled. Voor de consument verandert er niets. Het bakje kan nog steeds in de plastic zak van de gemeente.

Minder, recyclebaar, hernieuwbaar

In 2018 heeft Superunie verpakkingen benoemd als een focusgebied voor de komende jaren. Op elke niveau (Europese commissie, rijksoverheid, CBL) wordt immers beleid gemaakt om (kunststof) verpakkingen terug te dringen en materiaal te hergebruiken. Het recente verbod op 'single use plastics', zoals wattenstaafjes, bestek en rietjes, is hier een concreet voorbeeld van.

Onze doelstelling is om minder verpakkingsmateriaal gebruiken, verpakkingen beter recyclebaar maken en minder fossiele grondstoffen gebruiken. In 2018 hebben we onze verpakkingsdata geanalyseerd om inzicht te krijgen in onze huidige situatie. Het blijkt dat we meer detailinformatie nodig hebben om weloverwogen duurzamere keuzes te kunnen maken. Wij passen hiertoe in 2019 ons systeem aan. Daarnaast breiden we ons business intelligence systeem uit met monitoring van onze duurzame stappen op productniveau.

Uitdagingen

Er zijn nog de nodige uitdagingen om onze verpakkingen duurzamer te maken. Zo zijn voedselveiligheid en voedselkwaliteit vaak redenen om bepaalde soorten verpakking te gebruiken. Aan voedselveiligheid wordt nooit getornd. Houdbaarheid is van belang om kwaliteit te garanderen en voedselverspilling tegen te gaan. Andere uitdagingen zijn de aanpassing van productielijnen bij leveranciers, het gebruiksgemak van het product, de wens van leden om met verpakkingen een eigen identiteit te creëren en ten slotte de gewoontes van de consument. We hebben de samenwerking gezocht met het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken (KIDV) om ons te helpen met deze complexe materie. In 2019 gaan we met KIDV workshops geven aan onze inkopers, brandmanagers en kwaliteitsspecialisten om dergelijke uitdagingen gezamenlijk op te pakken.

2016

2017

2018

2019

2020

Doelstelling

In 2025 hebben we 20% minder verpakkingsmateriaal en is 95% van het verpakkingsmateriaal recyclebaar.

Verpakkingen

Start

*

REALISATIEGEBIEDEN

Onze stappen op het gebied van zuivel en vruchtensappen

ZUIVEL

In 2018 is het certificatieschema *On the way to PlanetProof* voor melk geïntroduceerd. De set met indicatoren dekt alle belangrijke duurzaamheidsthema's als diergezondheid, dierenwelzijn, biodiversiteit en klimaat. Superunie heeft deze ontwikkeling nauwlettend gevolgd en introduceert dan ook in 2019 de eerste basiszuivelproducten zoals melk, karnemelk, vla en kaas gemaakt van gecertificeerde melk met het *PlanetProof* keurmerk, onder het eigen merk Melkan.

Hiernaast heeft Superunie in 2018 opnieuw een aantal zuivelproducten voorzien van weidemelk. Het betreft ons kruidenboterassortiment, de Topvit kwark, de naturel kwark en halfvolle vruchtenkwark. In totaal is nu ongeveer 53% van het ingekochte volume van de verse en houdbare zuivel op basis van weidemelk, ten opzichte van 50% in 2017.

Superunie verwacht van al haar zuivelleveranciers dat zij aangesloten zijn bij een erkend verduurzamingsprogramma. Uit onze inventarisatie bleek dat elke leverancier een (eigen) duurzaamheidsprogramma heeft. Superunie is daarom actief op zoek gegaan naar een monitoringsmethodiek voor duurzaamheid binnen zuivel. In 2018 hebben wij meegedaan aan een pilot van The Sustainability Consortium (TSC) met vier zuivelleveranciers om de TSC-tool en het Dairy Sustainable Framework (DSF), dat momenteel wordt ontwikkeld door de sector zelf, te toetsen. DSF bleek een goede optie om duurzaamheidsprestaties van Superunieleveranciers te volgen en te vergelijken. Leveranciers zoals Arla en Royal FrieslandCampina zijn al aangesloten.

VRUCHTENSAPPEN

In de vruchtensappenketen spelen op teeltniveau milieu- en sociale risico's. De milieurisico's betreffen met name gewasbeschermingsmiddelen en niet-duurzame teeltwijzen. De belangrijkste sociale risico's zijn kinderarbeid, gedwongen arbeid en de beperkte toegang tot commerciële landbouw voor kleinschalige boeren.

In 2018 ondertekenden we het Sustainable Juice Covenant (SJC). Hiermee werken we de komende jaren aan de verduurzaming van ons vruchtensappenassortiment. De eerste doelstelling is dat 30% van onze vruchtensappen duurzaam gecertificeerd is in 2020. In 2030 moet dit 100% zijn. Superunie is als eerste retailorganisatie lid van de stuurgroep van SJC om zo samen met de producenten, boeren en NGO's ambities om te zetten in concrete stappen.

Onze eerste stap is de Rainforest Alliance certificering van onze 1 en 1,5 literpakken sinaasappelsap, 1 literpak sinaasappelsap met vruchtvlees en sinaasappelsap pakjes (6 x 0.2 ml). Deze producten staan begin 2019 in het winkelschap van onze leden.

Onze stappen op het gebied van palmolie en soja

PALMOLIE

Veel van onze producten bevatten palmolie, in grote of vaak in heel kleine hoeveelheden. In totaal bedraagt het volume bijna 2.500 ton. Belangrijke kwesties bij de productie van palmolie zijn ontbossing van tropisch regenwoud (verlies van biodiversiteit en klimaatverandering), landroof en mensenrechtenschendingen. Superunie is lid van RSPO, een wereldwijd multi-stakeholder initiatief om palmolie duurzamer te produceren. Via het CBL hebben we ons geconformeerd aan duurzamere palmolie conform RSPO.

In 2018 was het aandeel van producten gecertificeerd volgens 'RSPO Segregated' 30%*. Daarmee is het percentage nagenoeg gelijk gebleven aan vorig jaar. Het overige deel van het assortiment is grotendeels gecertificeerd volgens RSPO Mass Balance. Voor 13% van het aantal producten is nog geen certificering beschikbaar.

In juli 2018 publiceerde Milieudefensie het rapport 'Draw the line; een zwartboek over duistere investeringen van Nederlandse banken in palmolie'. Naar aanleiding van dit rapport hebben we uitleg gevraagd aan onze bank, de Rabobank. De Rabobank bleek op de hoogte van de in het rapport vermelde issues en had de relatie met het betreffende bedrijf al verbroken.

*cijfer 2017 37% gecorrigeerd naar 29% door verbeterde beschikbaarheid van data.

SOJA

De soja die in Nederland wordt gebruikt komt vooral uit Zuid-Amerika. Daar zorgt de teelt voor allerlei problemen: ontbossing, bodemuitputting en vervuiling van water door bestrijdingsmiddelen en kunstmest. De meeste soja wordt verwerkt in veevoer, maar er wordt ook sojaolie gebruikt in sauzen, snacks en producten als zeep. De soja voetafdruk van Superunie is bijna 77.000 ton*. Dit getal is hoger dan de 55.000 ton die wij vorig jaar rapporteerden; dit komt doordat onze Business Intelligence tool voor duurzame handel nu ook de voetafdruk van verwerkt vlees en zuivel nauwkeurig kan berekenen.

We eisen al jaren van onze leveranciers dat zij RTRS gecertificeerde soja (indirect) gebruiken. Wij zijn regelmatig in gesprek met belangrijke stakeholders zoals RTRS en IUCN over voldoende borging van standaarden en wat wij nog meer kunnen doen. Denk bijvoorbeeld aan het kopen van certificaten uit specifieke regio's en het bevorderen van soja uit Europa. Het Hamletz concept is hier een mooi voorbeeld van. Daarnaast stimuleren onze leden meer consumptie van plantaardige eiwitten door het aanbod van vegetarische producten uit te breiden.

* Berekend in retail weight.

Onze stappen op het gebied van transport

TRANSPORT

Superunie zet zich actief in voor meer transportbundeling in de aanlevering richting haar leden. Er is een minimale dropgrootte van 15 palletplaatsen ingesteld en de doelstelling is dat alle leveranciers hier in 2020 aan voldoen. Het percentage leveranciers met een duurzame aanleverketen is in 2018 verder verhoogd van 50% naar 65%. Hiermee zijn wederom duizenden vrachtbewegingen van de weg gehaald. Om dit te realiseren is onder andere een Transport Platform opgezet waar de logistieke stromen van verschillende leveranciers worden samengevoegd.

Om de CO₂-registratie per leverancier en transporteur te verbeteren heeft Superunie een voortrekkersrol genomen in de pilot van CO₂-monitor BigMile, een initiatief uit de Topsector Logistiek. Verder gaat de CO₂-uitstoot van onze ritten voor droge kruidenierswaren, uitgevoerd door Nedcargo, gecompenseerd worden door in Peru bossen te beschermen en nieuw aan te planten.

Continue aandacht voor zout- en suikerreductie

Enkele resultaten uit 2018:	Suiker-reductie	Zout-reductie
Knäckebröd	42%	
Pastasauzen	20%	30%
Kinderkwarken	45%	
Melkan halfvolle kwarken	15%	
Zappie assortiment	35%	
Frisdranken, bijvoorbeeld cola	39%	

Resultaten & uitdagingen

Gezondheid blijft een belangrijk thema voor Superunie. Wij werken consequent aan de doelstellingen uit het Akkoord Verbetering Productsamenstelling, dat zich richt op de reductie van suiker, zout en verzadigd vet en een lagere energie inname. Wij kijken daarnaast ook actief naar productgroepen die niet specifiek benoemd zijn binnen dit akkoord.

g'woon gezond

Het merk g'woon is het eigen merk van Superunie, dat staat voor gewoon goede producten. Inmiddels bestaat het assortiment g'woon uit ongeveer 1.400 producten. We zijn actief bezig om deze producten gezonder te maken, door het reduceren van suikers, zout en vetten. Dit doen we niet alleen bij g'woon, maar ook bij andere Superunie (A)merken, zoals Melkan.

Meer variatie & communicatie

Naast specifieke reductiestappen is in 2018 aandacht besteed aan het aanbrengen van variatie in ons assortiment. Bijvoorbeeld door het toevoegen van volkoren alternatieven en het verhogen van het aandeel groente in recepten en receptvariaties op verpakkingen. In het Superunie magazine 'Boodschappen' besteden we regelmatig aandacht aan het assortiment van onze gezondere producten en helpen wij de consument met tips voor gezondere recepten.

Diverse NGO's sturen op de introductie van een stoplicht voor nutriënten op verpakkingen, om consumenten op heldere wijze te informeren over wat gezonder is en om fabrikanten verder te bewegen om productverbeteringen door te voeren. Superunie ondersteunt via het CBL het Franse initiatief om NutriScore in te voeren in Nederland. NutriScore geeft met behulp van een label een oordeel over de voedingswaarde van een product.

Sterke groei van 16% biologisch met Bio+

Resultaten & uitdagingen

Sinds 1 januari 2018 is Superunie eigenaar van het merk Bio+. We spelen hiermee in op de groeiende vraag naar biologische voedingsmiddelen en de forse groei van biologisch in de Nederlandse markt. Bio+ is verkrijgbaar bij alle leden van Superunie en biedt een mooi platform voor bestaande en nieuwe leveranciers van biologische producten.

Bio+ is een unieke samenwerking tussen boeren, producenten en Superunie. Alle leveranciers en ook Superunie zijn uiteraard SKAL gecertificeerd. De leveranciers van Bio+ maken niet of nauwelijks gebruik van kunstmatige gewasbeschermingsmiddelen, de natuur kan grotendeels haar gang gaan en dieren krijgen de rust en ruimte om op te groeien. Het eigen merk Bio+ bevat producten uit alle food-categorieën. Onze ambitie is om te versnellen in de ontwikkeling van biologische producten om zo on par te komen met de markt. We willen Bio+ dan ook in zowel assortiment als volume laten groeien. Dit doen we door:

- Nieuwe samenwerkingen aan te gaan met bijzondere leveranciers, groot en klein.
- Samen met onze leden de huidige invullingen van biologisch om te zetten naar Bio+, om zo een eenduidig en krachtig merk binnen alle productcategorieën te creëren.
- Kritisch te kijken naar de kwaliteit, prijs, het huidige aanbod en innovaties, met als doel Bio+ toegankelijk te maken voor iedereen.

In 2018 is hard gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit, het vergroten van de distributie en het uitbreiden van het assortiment Bio+. Hierbij kijken we kritisch naar mogelijkheden om de producten zo duurzaam mogelijk te verpakken. Bio+ is in afzet tussen 1 januari en 31 december 2018 met 16% gestegen. Momenteel gaat het om zo'n 300 unieke producten onder het merk Bio+, waarvan tot nu toe 50% van de producten in kwaliteit, verpakking en/of leverancier zijn aangepast. De ambitie is te groeien met ongeveer 100 nieuwe producten, om zo een marktconform assortiment te verwerven.

SAMENWERKINGEN

LEDEN AAN HET WOORD

“Onszelf overbodig maken, dat zou het uiteindelijke doel van de Stuurgroep Duurzame Handel moeten zijn. Totdat er alleen nog maar ‘dúurzame handel’ bestaat. Het klinkt als een utopie en waarschijnlijk is het dat ook. De realiteit is immers complex en weerbarstig. ‘Papieren oplossingen’ werken soms zelfs averechts. En hoeveel we ook verbeteren, er komen altijd weer nieuwe vragen en verwijten op ons af. We weten het. Maar voor ons zijn dit geen redenen om bij de pakken neer te zitten en de dingen maar gewoon over ons heen te laten komen. Integendeel, onze motivatie om te blijven werken aan verduurzaming van onze producten is intrinsiek. Het is een vast onderdeel van ons werk. Daarbij is het de taak van de Stuurgroep om het oog gericht te houden op de positieve effecten op langere termijn. Niet gedreven door de actualiteit van de dag, maar gericht op bestendige vooruitgang.”

Leo Linders

Jan Linders Supermarkten

Lid stuurgroep Duurzame Handel Superunie

Verkozen tot Foodmanager 2018

CONVENANTEN & INITIATIEVEN

Sommige complexe thema's, die gelden voor de gehele branche, pakken we in gezamenlijkheid op. Op de volgende onderwerpen werken we samen met het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL):

- Gezondheid: Akkoord Verbetering Productsamenstelling
- Verpakkingen: Brancheplan Verpakkingen 2019-2022
- Leefbaar loon & Risicomanagement: IMVO Convenant Voedingsmiddelen

Daarnaast zoeken we gericht samenwerking als het gaat om verduurzaming van ons AGF-assortiment, op gebied van:

- Vruchtensappen: Sustainable Juice Covenant (SJC)
- Tropisch AGF: Sustainability Initiative Fruit & Vegetables (SIFAV)

Partners van het IMVO convenant:

Totstandkoming verslag

Dit verslag is tot stand gekomen door samenwerking tussen Superunie en Berenschot. Berenschot heeft Superunie ondersteund bij het verzamelen van gegevens, vaststellen van onderwerpen, het analyseren van data en het opstellen van het rapport.

Voor de dataverzameling is gebruik gemaakt van ons Business Intelligence systeem. Berenschot heeft met behulp van dit systeem achterliggende databerekeningen uitgevoerd om inzicht te krijgen in het percentage van het assortiment dat duurzaam is en bijbehorende volumes. Daarnaast werkte Berenschot nauw met ons samen in de verificatie van het systeem. Er is geen validatie gedaan op het invoeren van data door leveranciers. Echter, wanneer er twijfels waren over de juistheid van gegevens, is besloten de cijfers niet te rapporteren.

Afkortingen

adam	article data asset management	PP	On the way to PlanetProof
AGF	Aardappelen, Groente en Fruit	PS	Polystyreen
ASC	Aquaculture Stewardship Council	R-PET	Recycled PET
BLK	Beter Leven Keurmerk	RSPO	Roundtable on Sustainable Palm Oil
CBL	Centraal Bureau Levensmiddelenhandel	RTRS	Round Table Responsible Soy
DKW	Droge Kruidenierswaren	SMK	Stichting Milieukeur
MSC	Marine Stewardship Council	Virgin	Nieuwe (niet gerecyclede) grondstoffen
PET	Polyethyleen		

Keurmerken

ASC - duurzaamheidskeurmerk voor gekweekte vis, schaal- en schelpdieren.

Beter Leven - keurmerk Dierenbescherming m.b.t. dierenwelzijn.

Demeter - keurmerk van de biologisch-dynamische landbouw.

EKO - keurmerk voor biologische producten in Nederland.

Het Europese keurmerk voor biologisch -keurmerk EU voor biologische producten.

Fairtrade zet zich in voor eerlijke handel met boerenorganisaties en coöperaties. Het stelt ook milieueisen.

On the way to PlanetProof - onafhankelijk keurmerk voor duurzamere producten

MSC - internationaal keurmerk voor duurzaam gevangen wilde vis.

Rainforest Alliance - natuurbehoud en betere sociale omstandigheden in landbouw, bosbouw en toerisme.

RSPO Certified Sustainable Palm Oil geeft aan dat minimaal 95% van de palmolie in een product duurzaam is geproduceerd.

UTZ - keurmerk voor koffie, thee, chocolade en hazelnoten dat duurzame landbouw stimuleert.

